

на бойното поле и готовъ съмъ да жертвовамъ живота си за честта и независимостта на отечеството.“

А пакъ къмъ народитѣ на държавата, Портата отправи единъ доста обширенъ манифестъ, съ който нападнаше до негдѣ европейскитѣ сили, а най-много осждаше Руссия, която считае и виновна за войната и отговорна за послѣдствията. Споредъ султанското правителство, манифеста съдържахъ едно вѣрно изложение въ дѣйствиа на Турция и на политическитѣ събития, които докарала това положение, т. е. войната. Отъ това *вѣрно изложение*, ний излагаме нѣколко по-забелѣжителни точки :

Първо. Населението въ империята било крайно благодарно отъ господарственната власть, нѣ ако християнскитѣ населения въ Босна, Ерцеговина и Българската областъ вѣстанали, то станало само по подбуждението на панславистическитѣ отъ Руссия устроени и поддържани комитети; а Турция, за да упаци не само цѣлостта на империята, нѣ и спокойствието на Европа отъ едно общо смущение на Истокъ, изпълнила една тежка патриотическа длъжностъ, като употребила по-голѣми военни сили и потушила вѣстанието. ¹⁾

Второ. Налеганигѣ отъ силитѣ условия за гаранция съставяли оскърбление на международното право и формално нарушение въ распореданията на Парижския въ 1856 г. договоръ, който запрещавалъ на подписавшитѣ го сили всѣко вмѣшателство въ вжтрѣшното управление на Турция и съ което щѣла да се счита поставена подъ опекунството на Европа. ²⁾

Трето. Нападателя на Турция билъ еднакво неприятель както на мюсулманското, така и на християнското население и въ хитрото си предизвикване на войната, той се осмѣлилъ

¹⁾ Да се обезчестятъ всичкитѣ християнски жени и моми, които попаднаха въ рждѣтѣ на дивитѣ азиатци, черкези и башибозуци, събрани и отъ най-отдалеченитѣ ягли на империята, които Портата удостои съ названието *армия*; да се исколятъ съ хиляди старци, жени и дѣца по най-варварски начинъ; да се ограби имота имъ и да се изгорятъ къщата имъ — било патриотическа длъжностъ!

²⁾ Турция осжда великитѣ сили въ нарушение распореданията на парижскій договоръ, когато тя още тогава е нарушила като неиспълни нито едно отъ задълженията си въ него, и безъ никакво стѣснение пакъ настояваше да я оставатъ свободна да върши каквото си иска.